

A negyedik huszezer lejes sorsolás 3-ik száma

VIII. évfolyam, 170. szám, Oradea—Nagyvárad.

Ára 5 lei

Szombat, 1926. július 31.

Cenzurat.

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Nyílt szakadás a Cuza-pártban

A párt kerületi elnökei sértve érzik magukat Cuza egy rendelete miatt

A Nagyváradai Estilap emlékezett meg — bukaresti sajtójelentés nyomán — először arról a bomlási folyamatról, amely a Keresztény Nemzeti Védelem Ligájában nemrégiben megindult. Mint ismeretes, a Liga ifjú tagjai nincsenek megelégedve Cuza professzor taktikájával és új mozgalmat akarnak. Az ifjak elégedetlensége kifejezésre jutott a rendkívül elterjedt Cuvantul hasábjain is, ami Cuza professzort meggyőzte a gyors cselekvés szükségességéről. Ezért Cuza a következő köriratot küldte a Liga valamennyi megyei szervezetének elnökeihez:

— Propaganda körutamon, valamint az általános választások alkalmával tett megállapításaim nyomán feltétlenül hasznosnak tekintem a Keresztény Nemzeti Védelem Ligájának újjászervezését és ezért tudomására hozom Önnek, hogy elhatároztam, még szűnidő miatt meg fogok ismerkedni minden megye helyzetével. E célból felkérem valamennyi megyei szervezet elnökét, hogy nekem személyesen (Jasi, str. Codrescu No. 3. címre) augusztus 1-ig részletes jelentést küldjön minden megye helyzetéről.

Ez a jelentés magában kell, hogy foglalja: 1. rövid beszámolót az illető szervezet működéséről, a megalapítástól egészen mostanáig; 2. a szabályszerűen beírt tagok számát, akik — mint az alapszabály előírja — semmiféle más politikai szervezetnek tagjai nem lehetnek; 3. ama személyek névsorát, akik tagjai a Liga megyei és községi bizottságának, valamint foglalkozásukat is; 4. azoknak a tagoknak számát, akik tényleges részt vettek a választási kampányban, a kapott szavazatok és a megyei szavazók pontos számát, lehetőleg választási szekciók szerint; 5. a szentelt zászlók számát és azt, hogy hány zászló vár még szentelésre.

Cuza körlevele ezután még néhány technikai intézkedést tartalmaz.

A Cuvantul szerint e körlevél következménye az volt, hogy

a Liga valamennyi kerületi szervezetének elnökei — akik a megyei szerve-

zet elnökei felett állnak, — sértve érezték magukat.

Ezért a maguk részéről ellenkérlevelet küldtek a megyei szervezetek elnökeihez, akiket figyelmeztetnek, hogy

bármiféle jelentést csakis

hierarchikus uton lehet felterjeszteni

és pedig a megyei elnökök küldjék jelentésüket a kerületi elnökökhöz, akik viszont a főtitkár útján informálják majd Cuza professzort a helyzetről.

A budapesti öngyilkossági járvány újabb áldozatai

Egy fiatal urilány, aki szépségdíjat nyert és egy nagyváradai gyönyörű színésznő

— Budapesti tudósítónk távirata —

A pesti öngyilkosjárvány egyre szedi áldozatát. A mai ember idegei teljesen felmondották a szolgálatot és az élet egyszerű problémáinak könnyű megoldása helyett többnyire a végső eszközökhöz folyamodik. Hónapok óta a budapesti öngyilkossági statisztika emelkedő tendenciát mutat és semmi remény, hogy hamarosan csökkenjen az öngyilkosságok száma.

A tegnapi napon két különösen érdekes öngyilkosság történt, amelyeknek mindkét esetben nő az áldozata.

Az egyik Lukács Ilona huszéves pesti urilány, aki leugrott a negyedik emeletről és szörnyethalt.

Lukács Ilona jómódu pesti familia gyermeke, aki szüleivel a nyarat Siófokon töltötte.

Az imponáló, feltűnő szépségű urilány az idei siófoki szépségversenyen az első díjat nyerte. Szülei a napokban észrevették, hogy a fiatal leány egyre melankolikusabb lesz és mikor ennek oka felől érdeklődtek, megtudták, hogy gyermekük belészeretett egy Siófokon nyaraló fiatalemberbe, akinek családi viszonyai lehetetlenné tették, hogy viszonzozza ezt a szerelmet.

A szülők tegnap hirtelen megszakították a nyaralást és visszatértek Pestre. A fiatal leány nagyon a lelkére vette, hogy szülei ilyen erős kézzel nyultak bele legszentebb érzelmeibe és megérkezése után

felrohant a negyedik emeletre levetette magát és szörnyethalt.

A másik öngyilkosságot

Holdy Teréz, a pesterzsébeti színház szobrettié követte el.

Ennek az öngyilkosságnak már tragikusabb okai vannak.

A pesterzsébetiek kedvenc művésznője tegnap délután előadás előtt nagy adag aszpirint vett be. Az első felvonást még végigjászotta, aztán elvesztette eszméletét.

úgy, hogy a mentők szállították el a színházról. Tettenék oka az, hogy hatéves kislá-

nyát nem tudta maga nevelni.

Holdy Teréz Nagyváradon kezdte pályáját. Az itteni színház kardalosnője volt és

nővére Holdy Juci, a kitűnő énekesnő taníttatta, úgy, hogy rövid idő alatt jó színésznő vált belőle.

Kisebb vidéki színpadokon nagy sikerei voltak.

Dolgozik a Poincaré-kormány

Megadózatják az idegeneket
Leépítik a minisztériumokat

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottsága 19 szavattal elfogadta a kormány javaslatát.

Poincaré kijelentette, hogy

pénzügyi terve teljes egészében nem változtatható, tehát módosító javaslatokat nem fogadhat el.

A pénzügyi bizottság elnöke eljárt a kamara elnökénél abban az irányban, hogy a parlament házszabályaival szemben már holtan legyen vegye tárgyalás alá a javaslatokat. Peret elnök nem fogadta el az ajánlatot, tehát a kamara maga fog határozni a kérdésben.

Doumergue köztársasági elnök elnökletével tegnap minisztertanács volt, amelyen Poincaré beszámolt a pénzügyi bizottság tegnapi tárgyalásairól. Briand a külügyi helyzetet ismertette, Guille földművelésügyi miniszter bemutatta Franciaország gabonaellátásának

biztosításáról szóló törvényjavaslatot, amely előírja a termés eladás és raktárkészletek ellenőrzését és bejelentési kötelezettségét.

A minisztertanács egyébként elhatározta, hogy a megszállt területek államtitkárságát a munkaügyi minisztériumba, a légügyi államtitkárságot a kereskedelmi minisztériumba olvasztja be.

A szocialista képviselők indítványt nyújtottak be a kamarához, amely szerint minden

beutazó idegen 200 franknak megfelelő idegen valutát fizessen le.

Ez az összeg a francia bankba folyna be és a frank támogatására szolgálna.

Párisban egyébként a hangulat lényegesen nyugodtabb. Az árak még mindig folytonosan emelkednek, de most már számítanak a frank stabilizációjára és így az üzleti forgalom is normálissá válik.

Atlantic nyári mozgó

6 és 9 1/4 órákor

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Ma, pénteken utoljára

Világcsaló

Történet egy szép asszony életéből, aki kalandot keresett és a 7-ik felvonásban egy férjet talált. Ezt megelőzi egy kitűnő MACK SENNETT burleszk.

Holnap, szombaton

Hercegnő és bohóc

Huguette Duflos és Charles Rocheforral

HIREK**Időjárás**

Az ember nem is panaszkodhat. Elvégre Svájcban és Olaszországban havazik, még boldogok lehetünk, hogy nálunk július végén csak egy kis őszi hideg járja.

A prognózis nem kedvező. Hűvös, szeles időjárás várható, helyenként csapadékkal.

50 évig DON JUAN**A Rákosi-per visszhangja Angliában**

— Az Estilap eredeti leírása —

Londonból jelentik: A Manchester Guardian szerint angol szocialista és radikális képviselők Kennworthy vezetésével a Rákosi-per alkalmából táviratot szándékoznak elküldeni Bethlennek, amelyben az illető képviselők, mint a magyar szabadság barátai államférfiúi mérsékletet ajánlanak a politikai üldözésekben.

* Fényes műsorú színházi est a Munkás Otthonban. Szombaton este 9 órai kezdettel két óriási sikerű ujdonságot mutat be a kitűnő munkás műkedvelő gárda Kovács Imre v. szinigazgató felléptével és rendezésében. A „Nyári lányok” című munkásdramája kerül bemutatásra szombaton este, melynek egyik főszerepében Kovács Imre v. szinigazgató is fellép. A „Nyári lányok”-kal együtt bemutatja a kiváló műkedvelő gárda az „Autonómia” című kacagtató satirikus betegségyelzői életképet, amely óriási hatást fog kiváltani nagyszerű figuráival és bonyodalmas helyzetével. A két Váradon még nem játszott ujdonságon kívül humoros és komoly magánszámokat és jeleneteket adnak elő a munkás műkedvelő gárda kitűnő tagjai. A szombat esti színházi est külön szenzációja lesz a 4 éves Illésházy Oszkár Lacika és a 9 éves Szabó Joli szavalatai. Jegyek a nagy érdeklődésre tekintettel már most megválthatók a Munkás Otthonban.

Tudja Ön mi az: 50 évig Don Juan?

* VALENCIA VILAGSLÁGER KOTTÁJA 30 LEI, GRAMOFON-LEMEZEK 160 LEI A HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN.

* Felhívás. A szakszervezeti tanács a következő gyűlésekre hívja fel az érdekelteket szakmák figyelmét: 30-án d. u. 4 órákor az összes pincérmunkások taggyűlést tartanak a kollektív szerződés ügyében. Ugyancsak 30-án este 8 órákor az összes építő-munkások és ácsok szintén kollektív szerződés ügyében, 31-én 8 órákor kéményseprő taggyűlés. Aug. 1-én d. e. 10 órai kezdettel a Grafikai munkások tartanak taggyűlést, ugyancsak taggyűlést tartanak a fa- és festőipari munkások augusztus 7-én d. e. 10 órákor. Szaktanács.

* Felhívás. A közegészségügyi minisztérium 33818—1926 sz. rendelete alapján felhívom Oradea város területén működő összes gyakorló orvos urakat, miszerint a tuberculosa, sifilis, pelagra, poluidism, cancer, conjuncturta, lepra, encefalita, letargica betegségek minden egyes esetét, a fertőző betegségek bejelentésére előírt módon, a városi tisztifőorvosi hivatalhoz, a törvényes következmények terhe alatt azonnal és mindig pontosan jelentsek be. Oradea, la 26. Julie 1926. Medic. sef. al oras.

50 évig Don Juan Heyman szinkörben

* VALENCIA VILAGSLÁGER KOTTÁJA 30 LEI, GRAMOFON-LEMEZEK 160 LEI A HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN.

* Garázdálkodnak a biciklisták. A rendőrprefekturára számos panasz érkezett a biciklisták ellen, akik versenyt rendeznek a gyalogjárók részére fentartott járdákon. A rendőrség végre meguntja ezeket a kihágásokat és az Estilap útján nyomatékosan figyelmezteti a biciklistákat, hogy hasonló visszaélés elkövetése esetén a kerékpárt elkobozzák és az illetőt cenzúrával büntetik.

* ? Wo sind deine Haare August. ? Legjobb és legkitűnőbb foxtrot, próbáljon erre táncolni, hallgassa meg a zenét, mert ha egyszer meghallja, akkor egyetlen megveszi 15 Leiert a Hegedüs Hirlapirodában.

Heyman szinkörben**Misoga és Barna Anci mint Pat és Patachon**

ma délután 5, 7 és 9 óras előadásokon

* Férfi ruhába öltözött és megölte a férjét, aztán önmagát. Csikágóból jelentik: Egy Stella LaFraugh nevű 40 éves asszony, aki már hosszú idő óta különváltan él a férjétől, a napokban férfiruhába öltözve ment el férje legénylakására. Behatolt a lakásba és férjét, aki éppen aludt, egyetlen revolverlövessel megölte. Utána maga ellen fordította a fegyvert, pontosan a szívébe talált és holtan rogyott férje holtteste mellé. Tettének oka valószínűleg féltékenység.

Matiné

az Atlantic nyári mozgóban

1926 augusztus 1-én vetítésre kerül fél 11 órai kezdettel

Három árva

Megható történet 6 felvonásban

Ezt megelőzi egy kitűnő burleszk

* Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nifgesztelep) pályaudvarral szemben.

* VALENCIA VILAGSLÁGER KOTTÁJA 30 LEI, GRAMOFON-LEMEZEK 160 LEI A HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN.

Turini FIAT autók képviselője**Velocitas garage**

Strada Giorogariu (Urj)-utca 14.

Részletre is kapható!

Telefon: 1003 szám.

* Marica operett legszebb számaikat külön is megveheti a Hegedüs Hirlapirodában.

Oradea város vízvezetési és csatornázási üzemének igazgatósága.

HIRDETMÉNY.

A város ideiglenes tanácsának 19538—926. sz. határozata alapján értesítjük a város közönségét, hogy a folyó évi augusztusi bérnegyedre a százalékos vízvezetési és csatornázási díjak a következőkben alapítottak meg:

a) Százalékos vízdíj: Lakások után 12 százalék. Üzletek után 6 százalék.

b) Százalékos csatornadíj: Lakások után 8 százalék. Üzletek után 4 százalék.

Megjegyeztetik, hogy a lakások utáni vízvezetési és csatornázási díjak kivételénél alapul a f. év májusi bérnegyed előtt fizetett nyers házbérlővel szemben a f. évi május 1-től fizetendő bérösszegek szolgálnak kivétel alapjául.

Az összes külön vízdíjak továbbra is változatlanul maradnak, ennek folytán minden háztulajdonos, illetőleg bérlő a f. évi augusztusi bérnegyedre a következő külön díjakat tartozik fizetni:

Minden fürdőszoba után 160 Lei.

Minden closet és pisolir után 70 Lei.

Minden külön csap után 40 Lei.

Oradea, 1926. július 29.

Tudbure Gheorghe, az ideiglenes tanács elnöke.

Közszeghy József, ügyvezető igazgató.

Az Adria Rivierája: Abbazia, ahol az Elena penzióban (Villa Steinacker) kitűnő, családi otthonra talál!

Heyman szinkör

Ma bemutatja 5, 7 és 9 órákor

Hogyan szeressenek a leányok

5, 7 és 9 óras előadások alatt

Nagy kabaré**! Misoga és Barna Anci felléptével !**

Véget ért a három váradai fiatalember érdekes bicikli turája

Pontosan huszonekét nap előtt, egy esős délutánon startolt a Szent László templom előtt három elszánt, akaraterős fiatalember, mindannyian lelkes tagjai a Törekvés sportegyesületnek, hogy kerékpáron körüljárják Nagyromániát és ezzel a teljesítményükkel országos rekordot állítsanak fel. A három sportérhu, Andru Silviu, Motiu Stefan és Kabai Lukacs türgén vágtak neki a nagy utnak és tegnap délután negyed 8 órakor érkeztek vissza Váradra. Hirt, dicsőséget és elismerést szerezve maguknak és klubjuknak. A három versenyző, utjuk minden fázisáról részletes beszámolót küldött klubjának és így az érkezés idejéről pontosan tájékoztarták az érdekelteket. Csütörtök délután kevéssel hat óra után az Egyesülési (Szent László) téren nagy közönség gyűlt össze a versenyzők fogadtatására. A sokszáz főnyi tömeg lelkes kitartással várta a nem mindennapi sportesemény hőseit. A várakozók sorában nem egy támáskodó akadt, aki mindenféle számítással azt igyekezett bizonyítani, hogy ilyen rövid idő alatt lehetetlen volt a nagy utat megtenni. Az csak természetes, hogy a várakozók nagyrésze bizalommal esküdött a versenyzők korrektségére, amire azok minden tekintetben méltóknak is bizonyultak.

A fogadóbizottság feje Mikló Béla, a Törekvés fíradhatatlan elnöke volt, az ő intézkedésére számos kerékpáros sietett a bihar-püspökii vámhoz, a versenyzők elé. Hét óra felé egyre izgatottabb lett a hangulat a téren, minden szem a kishíd irányába szegeződött, innen várták a versenyzőket. Minden autó, kerékpár közeledtére áthullámozott a tömegben a kíváncsiság szele, hátha a versenyzők érkeznek. A pályaudartól a tégig terjedő utvonalon is nagy közönség várta a három kerékpárost. Negyednyolc felé hatalmas hurrah, élénk kiáltások hangját hozta a tér felé a szél és pár pillanat alatt belutottak porosan, fáradtan a nagy ut hősei. Elsőnek Andru Silviu ugrott le kerék-

párjáról, majd két társa is hamarosan ott termett. A közönség örömrivalgással vette körül őket, Mikló Béla, aki nagy beszédre készült, örömeiben elfelejtette mondókáját, csak ölelte, csókolta sporttársait, akik elé a kérdések özöne röpködött. Nem győzték a sok kérdést felelettel. Egyszerre egy sportlady törte át magát a sokaságon, retiküljéből három piros-fekete szallagon függő ezüstérmét szed elő és nyújtja át a versenyzőknek. Azután minden versenyző piros-fekete szallaggal átkötött három szál piros szegít kap, a kerékpáros sporttársak egyszerű ajándékát.

A tulajdonképeni ünnepélyes fogadtatás este a Kék Macskában

folymt le, ahol a Törekvés biciklistái látták vendégül a versenyzőket. Itt Mikló Béla üdvözölte őket szép beszéddel, majd kezdetet vette a hosszú ut minden részletének színes elbeszélése. Utikalandók, tréfák, viszontagságok egész özöne zudult a versenyzők akaráról, majd előkerült a nagy ut irásos dokumentuma, az utikönyv, amely örökös emléke a szép teljesítménynek. A könyv elsőoldalán a versenyzők személyi adatai, fotográfiái, majd Ciorogariu Romulusz és dr. Maghier Andrei püspökök aláírásai, azután a váradai hatóságok igazolása. Ezt követik sorban az érintett városok prefektusainak bélyegzői és aláírásai, Robu aradi prefektus nyitja meg a sort, aztán sorra Temesvár, Mehádia, Herkulesfürdő, Orsova, Craiova hatóságai és július 13-iki kelettel már Bukarest különböző hatóságainak igazolása. Jassy, Kise-

new, Csernovitz és így tovább, július 29-én Ermihályiulva primárja rekeszti be a sort.

A versenyzők elmondják, hogy átlag napi 150 kilométert tettek meg, deficitjük alig volt, elég jó kondícióban értek haza és ezidő szerint egyedül tartják e téren az országos rekordot. Az ut legnehezebb része Csernovitztól Borsáig volt, ahol nagy emelkedésű serpentinuton haladtak keresztül Váradnak mindenütt jó híre van és a turának hatalmas propagatív ereje volt, mindenütt sok lelkes hívet szereztek a kerékpársportnak. A három versenyző az egész uton mindössze 18.000 leit költött és erősen fogadkoznak, hogy másodszor már a turát 17 nap alatt hajlandók megtenni.

A Törekvés tagjai hosszasan ünnepezték a kitünő sportömbereket.

Ma délelőtt kísérték át az ügyészségre a másfélmillió postalopás gyanúsítottjait

Eredménytelenül végződött a rendőri nyomozás

A másfélmillió postalopás ügyében megindult rendőri nyomozás tegnap este befejeződött.

Tizennyolc gyanúsítottat vittek át ma délelőtt az ügyészségre.

További sorsuk felől a vizsgálóbíró fog dönteni. A kihallgatásokról felvett aktacsomó, 174 sűrűn teleírott oldalt tartalmaz és ez a körülmény kétségtelenül igazolja azt, hogy a rendőrségi vizsgálat — bár negatívummal végződött — igazán hatalmas munkát végzett. Todorescu inspektor, Popescu subkomiszár és Sereceanu detektív végig résztvettek

a rejtélyes ügy kibogozásában, az azonban, mint az iratokból kiderült, sikertelen maradt.

Hogy milyen körülmények kísérte meg a bűnügyi osztály agilis munkáját, egész precízen nem tudhatjuk, hiszen a sajtót és ezzel együtt a nagy nyilvánosságot érintte az utolsó percig hermetikus elzárták attól, hogy a vizsgálóbí-

rolytatásába bepillanthasson. Távolról figyelve az eseményeket, megállapíthatjuk azonban, hogy

a nyomozás mellékvágyakra tereledött

és számos olyan fontos momentumot hagyott figyelmen kívül amely pedig elősegítette volna azt, hogy a másfélmillió lopás igazi tettesét elfogják.

Belátjuk, hogy a rendőrségnek igen nehéz volt a helyzete, hiszen a gyanúsítottak közül talán egyedül Abrudán János pénztáros volt az, akinek tudnia kellett volna arról, hogy millió értékű küldemények

csaknem teljesen nyitva levő pánccs szekrényben hevernek.

Abrudán pénztáros viszont ártatlanságát hangoztatva, végig megmaradt amellett, hogy neki semmi része sincs a másfélmillió eltűnésében. Tárgyi bizonyíték nincs eltele és számos tanu igazolja azt is, hogy a pénztáros vasárnap dél-

től, hét reggelig — tehát pont

a kritikus időben lakásán tartózkodott és onnan nem is távozott el.

Figyelmén kívül hagyta viszont a nyomozás azt, hogy például a Szatmárvármegyei Takarékpénztár két ezer dollár és 20 millió magyar koronát tartalmazó pénzes levelét kik tartották napokon keresztül vissza. Nem lehetetlen tehát, hogy a kassza kifosztása nem is hétfőre virradó éjszaka történt, hanem az illető előbb vette magához az értékküldeményeket, amelyet

közben ideile volt biztonságba helyezni.

Közben vasárnap volt és a nyitva felejtett kassza alkalmas volt arra, hogy a nyomozást megtéveszesse és a rendőrség embereit félrevezesse.

Végeredményben a faktum az, hogy a négy napon keresztül szakadatlanul tartó rendőri nyomozás nem járt pozitív eredménnyel.

Ötvennégyen állást keresnek...

Amikor tréfát üznek a statisztikával

Kell is ahhoz statisztika, hogy elhiggye az ember: Váradon milyen rosszak a munkaviszonyok, Annyi az állástalan ember, mint a pelvva s a kínálkozó állás, ritka, mint az a bizonyos fehér holló. Nem is tudjuk, mi szándéka lehetett annak a vicces kedvű váradai polgárnak, aki tegnap a következő szövegű apróhirdetést tette közzé az újságban:

Felügyelőnek megbízható, óvadékkal rendelkező ur felvételt. Cím: Tudor Vladimirescu (Magyar) utca 1. Cukrászdába.

A apróhirdetés megjelent és óriási vihart támasztott a szegény nagyváradi állástalanok táborában. Óvadék? Ei, talán nem is olyan fontos ez az óvadék. S felkerekedtek a szegény reménykedők, ki a Ceilagvárosból, ki a Nilgesztelepről, de bizonyosan egy-egy másik végéről a városnak, a Tudor Vladimirescu (Magyar) utca felé. Valóságos népvándorlás volt aznap a cukrászdába. Előbb egy öreg városi nyugdíjas botlott be az ajtón:

— Felügyelőállás végett jöttem!

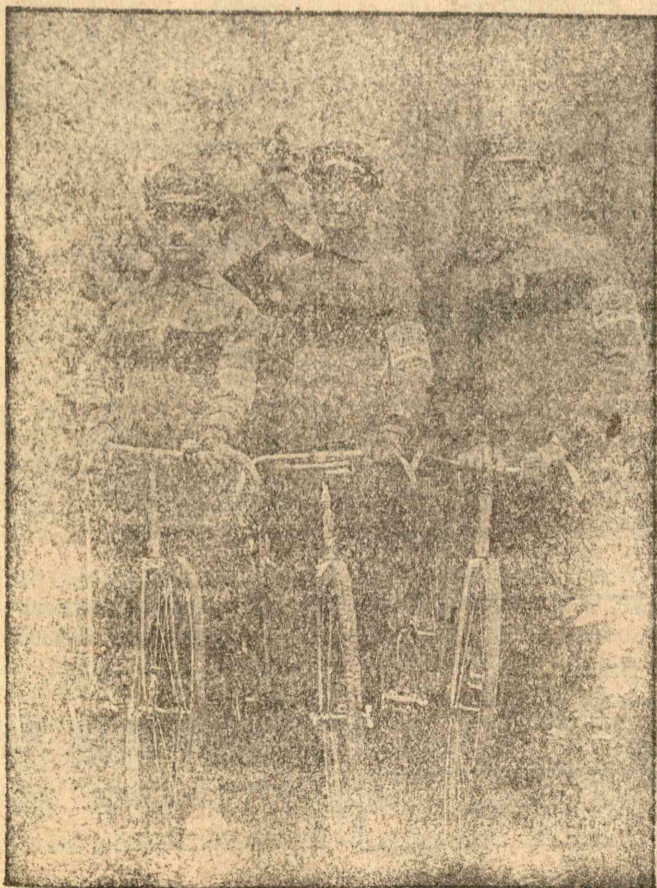
— Már be van töltve!

Az öreg megtörölte gyöngyöző homlokát és körülnézett a cukrászdában.

— Hát akkor hiába jöttem?

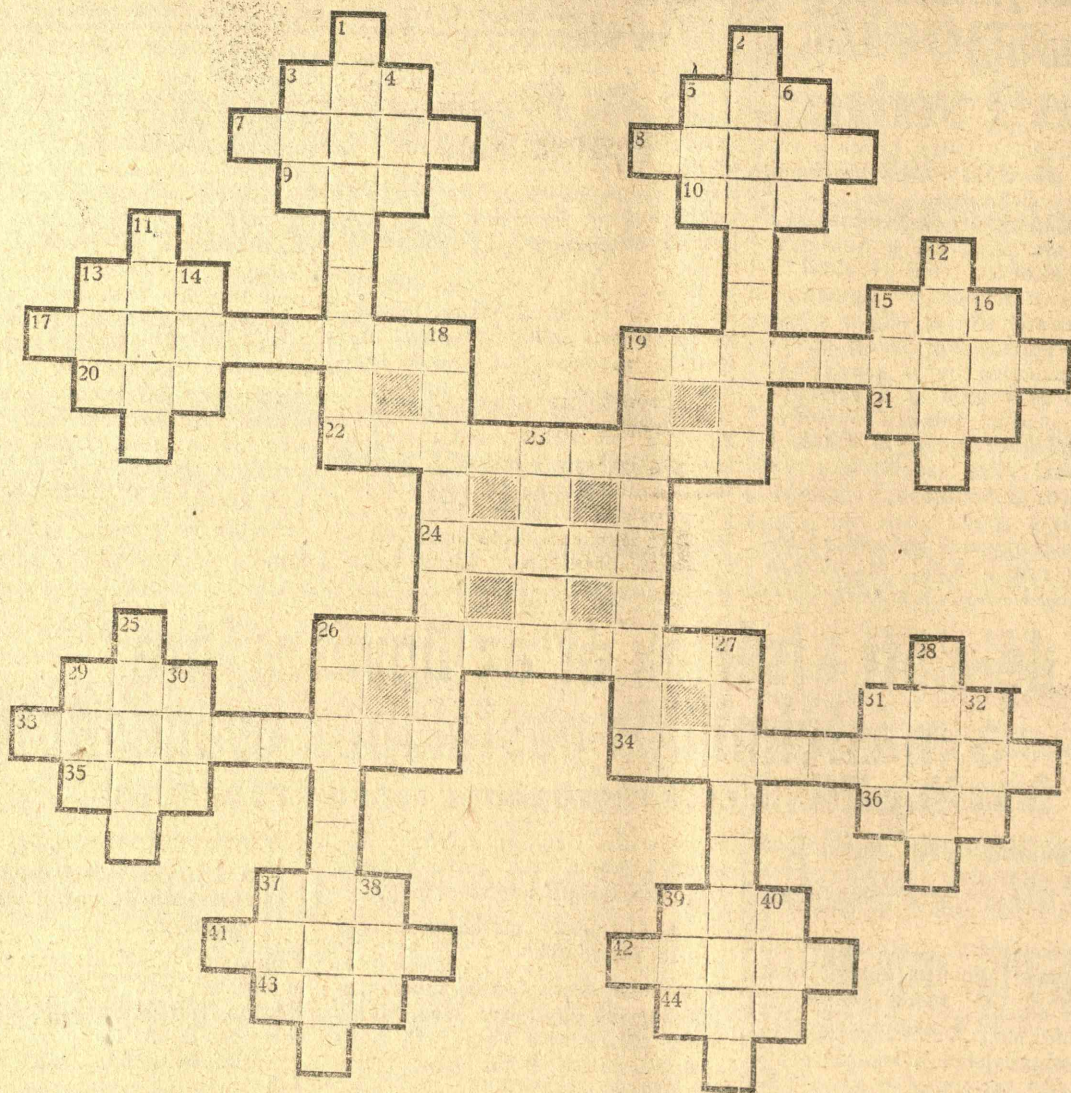
S mivelhogy el is fáradt a szegény, meg is éhezett, engedelmet kért a cukrásztól, hogy megpihenhessen egy kicsit. S ha már leült, persze konzumálnia is kellett. Nagynehezen előkerült a zsebéből öt apró lej, amivel megfizette a turósbéles ártát. Aztán sóhajtott egyet, köszönt és távozott...

Ötvennégyen jelentkeztek a meghirdetett állásért. Ismételtük, soha a kis cukrászdának akkora forgalma nem volt, mint akkor. Jelentkeztek, lepihentek és nagy busan elfogyasztottak egy-egy süteményt. Az a bizonyos ur pedig, aki a hirdetést feladta, statisztikát csinált a cukrászdában. Statisztikát, azaz rossz viccet... Legalább is a mi véleményünk az, hogy nem illik ennyi szegény embernek a bolondját járattatni. Ugyis elég bolondot csinál belőlük az élet. Ez a gazdasági válságos, leépítéssel, nehéz élet...

A Nagyváradi Estilap szellemi sportversenye

Keresztjószejtveny

Vízszintes sorok: 3. Sok készül Váradszöllősen. 5. Tejtermék. 7. Bibliai hegy. 8. Görög bölcs. 9. Régi magyar vármegye. 10. Mutató szó. 13. Ez és a 20-as együtt a francia katona becéző neve (fonet.). 15. Ady sok verset... 17. Görög bölcs. 19. Ritkán előforduló női név. 20. Lásd 13. 21. Valaha ilyen gyár is volt Váradon. 22. Budapest külső részén van. 24. Dél-szaki növény. 26. Ilyen hivatal is van. 29. Mostanában stabil. 31. Ilyen mester is van a színháznál. 33. Löversenyeiről híres város. 34. Dunántúli község. 35. Ugyanaz mint 10. 36. Az elítelt. 37. Női név becéző alakban. 39. Sportban használt szó. 41. A tengermozgás egyik iránya. 42. Formaságokhoz kötött esemény lezajlása. 43. Rendszer. 44. Szerb nevek rendszeren így végződnek.

Függőleges sorok: 1. Dán filmszínész. 2. Szinpadí műfaj. 3. Híres indiánok. 4. Nyelvtani fogalom. 5. Női név becéző alakban. 6. Időhatározó. 11. Horvát fürdőhely. 12. Erdőben van. 13. Egy duplamevű nemzeti párti képviselő első neve. 14. Madár. 15. Fehérnemű. 16. Szám. 18. Lovasembernek kell. 19. Sok függ a dirigálásától. 23. Szigetcsoport India és Ceylon között. 25. Szekesegyházáról híres. 26. Puska, bakancs ilyen. 27. Egy híres budai ucca. 28. Ruhadarab. 29. Bibliai női név. 30. Női név becéző formában. 31. Hatóságok címében látható rövidítés. 32. Ugyanaz, mint 36 vízszintesen. 37. Test belsőrésze. 38. Dél-tiroli határváros. 39. Vonatköz névmás. 40. Rajzolnak vele.

Megfejtések.

A július 24-iki számban közölt keresztjószejtveny megfejtése a következő:

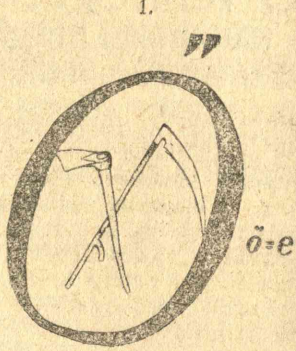
Vízszintes sorok: 1. Drótnélküli telefon. 16. Ebi. 17. Benczei. 19.

Ul. 20. Etele. 21. Inni. 23. Prüd. 25. Do. 26. Réte. 27. Dies. 29. Tek. 30. As. 31. Tata. 33. Én. 34. Mari. 37. Női. 40. Idő. 41. Elem. 43. Erő. 44. D-d. 45. Eke. 48. Rag. 49. Heg. 51. Clio. 53. Rabiga. 57. Edit. 59. Padisah. 61. Er. 62. Hig. 63. Tinó. 64. Eton. 65. Na. 66. Panama. 68. Holnap. 70. Ukrán. 72. Emir. 73. Öre. 74. Boa. 75. Se. 76. Gnu. 77. Op. 79. S. S. 80. Az. 81. II. 83. Ok. 84. Fi. 85. Hátul. 87. Ime. 90. Nak. 92. Ir. 93. Söt. 94. Tapi. 96. Pata. 98. Róvás. 102. Bereg. 103. Isonzó. 104. Sarok. 106. Elida. 107. Kina. 108. Ra-

kéta. 111. Eső. 112. Apad. 113. Kormánybízós.

Függőleges sorok: 2. Re. 3. Óbuda. 4. Tilos a dohányzás. 5. Éber. 6. Letét. 7. Kréta. 8. Üzleti. 9. Lee. 10. In. 11. T. c. 12. Ezidén. 13. Lenin. 14. Eive. 15. Nő. 18. Tükör. 22. Ismeretlen katona. 23. Pt. 24. Renegát. 28. Him. 32. Ad. 35. Aladin. 36. Regina. 38. Főcinkos. 39. Kerepesi-ut. 42. Oh. 44. Diana. 46. Karamell. 47. Eb. 50. Epe. 52. L. S. 54. Ihar. 55. Gim. 56. Aga. 58. Tipeg. 60. Doubs. 67. Ni. 68. Hő. 69. Orgonasip. 71. Ra. 77. Ofir. 78. Pi-

Kép- és szórejtvények.

3. (Pásztor Miklóstól).

Egy hamis rejtveny — y

4. (Pásztor Miklóstól).

a ab lab

5. nem sem

6. r=l Széna

7. Kramer Ödön: Száz nótát irtam

8. ritannia

ros. 80. Ah. 82. Hiteles. 86. Tő. 88. Maris. 89. Epedő. 91. Kanada. 95. Iga. 96. Pika. 99. Varr. 100. Áram. 101. Soká. 102. Be. 105. Kén. 109. Ty. 110. Ab.

Kép- és szórejtvények: 1. Szorokó. 2. Lányok a faluban. 3. Szoperec. 4. Kelengye. 5. A félelem kétszeres baj. 6. Táviró. 7. Jobbadáma. 8. Solon.

Helyes megfejtéseket küldtek be 63-an, kik közül sorsolás folytán Klein Etelka (Piața Unirii) 5. nyerte az öt Stepper cukrászdai jeges kávé. Jelentkeztek a kiadóban.

Tudnivalók.

A jelen rovatban közölt rejtvenyek megfejtései augusztus 4. délután 5 óráig küldendők be szerkesztőségünkbe vagy kiadóhivatalunkba (Hegedűs Hirlapiroda). Melléklendő lapunknak a rejtvenyrovat része és jelezni kell a megfejtő lakcímét is.

A megfejtők közt három uszodajegyet sorsolunk ki.

Bajnoki versenyünkről. A múlt rovatunkban közölt összes rejtvenyek helyes megfejtését beküldték Egely Alajosné, Románszky Albert és Tapfer Sándor, akik megkapták az 5-5 bajnoki pontot.

A jelen rovat összes rejtvenyeinek helyes megfejtői öt bajnoki pontot nyertek.

Különő asztali bor
1 liter
18.- lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

* Die Dame (Zweites Juli-heft) megérkezett, ára 75 Lei. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában. (Varrónőknek 10 százalék engedmény.)

Csinos maroken ruhák
Lei 350 2436-1
Weber Modell áruház
Strada Vialia (Szent János-u.) 6

Veszek régiségeket, szőnyegeket, ékszereket és zongorákat. — 1 ebédli perzsa, 1 keresztúros zongorát megvételre keresek.

STERNBERG
Bul. Reg. Ferdinand 14. 2686-1

Csomagoló Gyümölcsös Posta Kéncsös

ládák

és rekeszek méret szerint a legújabb szabványhoz készült az

Optima ládagyar
Eckstein és Róth
Calea Victoriei 101-103. Telef. 995.

Az Estilap nyerői közül még a következők jelentkeztek

Kétezer leit nyertek:

Grünwald Fülöp ékszerész Cantemir (Beóthy Ödön-utca 50.) Sorsjegyének száma 1594. Egyike az Estilap legszerencsésebb nyerőinek, mert most már

másodizben nyert.

Szűcs János vendéglős Wilson (Füzes-utca 57), a 2626 sz. sorsjeggyel.

Ezer leit nyertek:

Nicita Traian szabó, Moldova (Kálvária-utca 13) a 2419 sz. sorsjeggyel.

Klein Sámuel cipész Tudor Vladimirescu (Magyar-

utca 26). Sorsjegyének száma 2160.

Markovits Sándorné, Tace Jonescu (Körös-utca 62), a 3056 sz. sorsjeggyel.

Felkérjük az összes szerencsés nyerőket, hogy

holnap, szombaton délután öt óraker pontosan jelenjenek meg a kiadóhivatalban (Hegedüs Hirlapiroda) ahol a díjakat átvehetik.

Figyelem!

A sorsolás tovább folyik. Mindenki vegyen részt benne!

Mindenki minden nap vegye meg az Estilapot!

Elrendelték a vizsgálatot a malom Napoleon ellen

A végzést Bacher Emil lakásán hirdetik ki

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Viktória-koncert letartóztatott igazgatójának, Bacher Emilnek védői azt a kérést intézték a vizsgálóbíróhoz, hogy a vizsgálatot elrendelő végzést Bacher laká-

sán hirdessék ki, mert betegsége miatt helyezték házi őrizetbe. A vizsgálóbíró holnapra ígérte döntését a kérés ügyében.

Megnyitották a csődöt a pesti Unió-színházüzem ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapesti tudósítónk táviratozta: Az Unió színház tudvalevőleg csődöt kért maga ellen, mert szanalását a pénzügyi központ nem vállalta. A törvényszék ma foglalkozott a kérvénnyel és

minden tárgyalás nélkül el-

rendelte a csődöt, amely azonnal hatályba is lépett.

Ez Középeurópa legnagyobb színházi koncernjének bukása, amely a legkiválóbb magyar színészek egész seregét fosztotta meg kenyérértől.

Ma délután érkezik meg a WAC csapata Váradra

A világhírű bécsi csapat, amelynek tagjai sorában szerepel a 70-szeres magyar válogatott Schlosser Imre is, ma délután érkezik meg Nagyváradra. A VAC Temešvárról érkezik hozzánk és a pályaudvaron a rendező egyesületek képviselőin kívül a szövetség kiküldöttei is megjelennek.

A mérkőzés iránt már is óriási érdeklődés nyilvánul meg. Mindenki kinn akar lenni a meccsen, hogy a legutóbb tizenhat esztendővel nálunk járt és azóta világszerte ismert

Slózi ragyogó művészi játékában gyönyörködhes-

sen. A váradai egyesületek különben külön ajándékkal is kedveskednek Schlossernek, aki ezt a figyelmességet tapintatos formában értésére is adta a rendező egyesületnek. A váradai mérkőzés hatyudala Schlossernek, aki augusztus elsejétől kezdve már a pesti profi FTC tagja.

A váradai kombinált felállítás híre szerint ugyanaz lesz, mint vasárnap volt és ugyan-csak biztos, hogy Csomaga a posztján fog szerepelni. A küzdelem igen erősnek ígérkezik és kétségtelen, hogy végig igen nívós mérkőzésben lesz részünk.

Leszállítják a cseh agrárvámokat

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A Cseszke Szlovo írja: A cseh agrárvámok következtében Olaszország a magyar gabona behozatalára rendezkedik be és ipari exportjával kiszorítja Csehországot a magyar piacról.

Kétségtelen, hogy a Magyarországgal való szerződéses tárgyalásoknak sok nehézsége van. Hírlik, hogy a cseh agrár vámtörvényt esetleg módosítják és a minimális vámtételek leszállításával Magyarországgal előnyösebb szerződést tudnak kötni.

Nagy hó- és jégvihar Középolaszországban

Megrongálódott vonatok, elsülyedt hajók

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Tegnapi Középolaszországban nagy hó- és jégvihar vonult végig, amely óriási károkat okozott. A Val-sugana vasuton

a Trieszt-müncheni vonatot elborította a Monticonenál leomló földgörgögeteg,

az utasokban azonban csodá-

latosképen nem esett kár.

Triaulban öt centiméter magasságban áll a jég.

A Garda-tavon a vihar elsodort egy gőzöst a kikötőből.

Livornonál egy gőzös elmerült a nagy viharban.

Az elsülyedt hajó legénységét sikerült megmenteni.

Biharpüspökiben új tisztviselői lakóházat épít a CFR

Megint idegen vállalkozó épít a vasutnak

A volt forgalmi főnökség mellett — mint ismeretes — már tető alá került a CFR. betegsegélyző pénztárának, a Casa Muncilornak a vasuti tisztviselők számára épített lakóháza. Rövidesen új ház építését kezdik meg Váradon, míg Biharpüspökiben már néhány napon belül hozzálatnak a CFR újabb tisztviselői lakóházának felépítéséhez. Ezuttal 10 vasutas család számára épül lakás.

Nem érdektelen megjegyeznünk, hogy ugy a két városi építkezést, mint a biharpüs-

pöki-it is aradi vállalkozó kapta meg. Püspökiben az aradi Bozsik és Venczel-cég épít akkor, amikor a váradai építkezési iparnak alig van munkája. Érdeklődtünk illetékes helyen és azt a meglepő felvilágosítást kaptuk, hogy a nagyváradai építő vállalkozók nem is pályáztak a mintegy 15 millió lej értékű építkezésekre. Ilyen körülmények között aztán nem lehet csodálkoznunk azon, ha a nagyváradai építőipar építkezés helyett leépítéssel foglalkozik.

„Lisez la loi!“

Olvasd el a francia lakástörvényt, — abból mindent megtudhatsz

Csaknem szóról-szóra ez a felírás olvasható azon a kis füzetecskén, amely véletlenül került a kezünkbe. Az új francia lakástörvény hivatalos szövegét tartalmazza ez a könyvecske, amelynek igaz van. Olyan világosan, érthetően és szabatosan van megszövegezve és a legnehezebb problémákat is olyan egyszerűen és radikálisan oldja meg, hogy

Franciaországban igazán nincs többé szükség lakáshivatalra, háztulajdonosok és bérlők szövetségére. A törvényből a leglaikusabb francia polgár is pompásan el tud igazodni.

A legfeltűnőbb az, hogy az új francia törvény, amely 1926 április elsején kelt és július elsejétől van életben,

nem adja vissza a háztulajdonosok szabad rendelkezési jogát, meghosszabbítja a kényszerintézkedéseket, amelyek nemcsak a lakásokra, hanem még az üzlethelyiségekre is kiterjednek.

Emellett azonban nagyon élesen és nagyon finoman disztinvál. Az egész Franciaország három kerületre van felosztva. Az elsőbe Páris tartozik és a főváros környéke öt-

ven kilométeres körzetben. A második kategóriába a százezer lakosnál nagyobb városok vannak sorolva, a harmadikba az ennél kisebb városok.

A következő táblázat mutatja, mikor szabadulnak fel a lakások az említett körzetek szerint. Az 1914-ben fizetett házbéreknek megfelelően. A bérek természetesen francia frankban értendők.

	Páris Nagyváros Kisváros		
1927. július 1-én,	12000	9000	5000
ha az 1914-es bér			
1928. július 1-én	9000	6000	3000
ha az 1914-es bér			
1929. július 1-én	6000	4000	2000
ha az 1914-es bér			
1930. július 1-én,	3000	2000	1000
ha az 1914-es bér			

Az összes többi lakások 1931 július elsején kerülnek vissza a háztulajdonosok szabad rendelkezése alá.

Hasonlóan fokozatos intézkedések vannak az üzlethelyiségekre nézve. Ezek azonban most már bennünket nem érdekelnek, minthogy nálunk az üzlethelyiségek már nincsenek lekötte.

Nem élvezhetik a lakás kedvezményeket:

- a) az idegenek,
- b) a luxuslakások, (nyaraló) bérlői és albérlői,
- c) azok, akiknek több lakásuk van,

A NAGYVÁRADI ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

Írta: PAUL LANGENSCHIEDT

15

d) a közhivatalok ellátásához szükséges épületek lakói,
e) azok a bérlők, akik jogtalanul jutottak lakásukhoz,

f) azok a bérlők, akik másutt is el tudnak helyezkedni, ha a háztulajdonosnak jelenlegi lakására szükségük van,

g) azok a lakók, akik lakásukat a két utóbbi esztendőben nem használták.

A háztulajdonos, aki 1926 március elseje előtt szerezte meg az ingatlant, felmondhat a lakójának, ha új lakást bocsájt rendelkezésére.

Hadiözvegyek, árvák, rokkantak, nyugdíjasok, munkaképtelenek, köztisztviselők egyáltalában nem lakoltathatók ki. A köztisztviselők alatt csakis a hivatásos katonák és az állami szolgálatot végző polgári hivatalnokok értendők és csakis addig, amíg tényleges szolgálatban állanak, vagy nyugdíjat élveznek.

Nem lakoltathatók ki továbbá a hetvenéven felüli családfejek, akiknek legalább három gyermekük van és akik súlyos betegségben szenvednek.

A háztulajdonos, aki bérlőjének felmond anélkül, hogy új lakást tudna rendelkezésére bocsájtani, a jelenleg fizetett házbér ötszörösét köteles fizetni kártérítésül.

A házbérfelélést a törvény a következőképpen állapítja meg:

Általában száz perccel emeli az 1914-es béreket, a lakásbérek részletes megállapítását a békebírárságra bizza, ami körülbelül a mi járásbírárságunknak felel meg.

Az építkezések megkezdéséről és állami támogatásáról külön törvény intézkedik, amely abból az alapelvből indul ki, hogy Franciaország jelenlegi gazdasági viszonyai között

az építkezéseket állami támogatással és az összes lakók fokozatos megadóztatásával lehet keresztül vinni, mert a magánosok kezdeményezésére nem lehet alapítani egy ilyen fontos társadalmi akciót.

Nem árt, ha egy kicsit lapozzuk ezt a francia törvényt. Nem árt, ha megálapítjuk, hogy a háborús államok egyikeben sem szabadultak fel még a lakások és mindenütt a bérek progresszív emelésével és építkezéssel igyekeznek a lakáskrizist megoldani. Ajánljuk ezt a törvényt a lakók és elsősorban a háztulajdonosok figyelmébe, akik azt hiszik, hogy igazságtalanul jár el velük szemben a kormány, amikor átmeneti időről gondoskodik. Higyjék el, Franciaországban és a nyugati államokban nincs bolsevizmus és nem nézik kommunistának azt, aki nem tud aranyparitáson bért fizetni.

„Azán kanálszámra etjük a kaviárt. Különbö az ön nővére, valóságos angyal...”

Izidornak a legutóbbi órára kellett gondolnia, amikor ő is előlépett angyallá.

„A huszároknak finom szímatuk van,” csevegett tovább Sternau, „egészen az ezredirodáig megérzik a sült szagát. De tovább nem akarom már a levegőt rontani, — mindenütt áldott ebéd! Nagyságos kisasszony, egy boldogság van, — az, amelyre nem következik bánat, mondta, amikor az ebéd után még szívat is rátkmálták.

Recha nevetett, felállt, kiment, hogy szivarokkal térjen vissza.

„Menydörgős menykő, Kohn ur”, folytatta Sternau fáradságtalanul, miközben a szivarosdobozt nézegette, „tudj Isten, ön érti hogyan kell a léteet valahogyan átverekedni. Jöjjön ide és tegyen úgy, mintha otthon volna. Oly szívesen ülünk együtt és úgy szeretjük egymást.”

És ezzel a huszratiszt megelégedetten töltött Izidornak és magának a poharát fölemelve üdvözölte a piruló Rechát.

Izidor képtelen volt arra, hogy a tiszt nyájasságát rosszkedvvel viszonzza: hiszen ezt már a vendégbarátság is tiltotta. Lemondott minden ellenállásról. Olyan kedélyes délután következett, amelyet még nem ért meg a Kohn-ház. Sternau fáradságtalan volt mókák elbeszélésében, százat, ezret mondott el, mindig megnyerő, szertettreméltó modorban. Azán ő és Recha, mint a kisgyerekek dominonni kezdtek, majd találós kérdéseket adtak fel egymásnak. Csak a késő éjszakai órákban vált el a tiszt a testvérektől.

Sem Izidor, sem Recha nem sejtette, milyen terhes gondolatok járkáltak a könnyelmű tiszt fejében, azalatt, amíg csillogó szemmel tréfált. Nyolc napon belül meg kell fizetnie kaszinó adósságait, vagy bucsút kell vennie; minden forrás kimerült. Ez idő alatt kölcsönt kell kapnia ettől az embertől, aki vele szemben áll; senkije sincs más a világon. És akkor is csak rövid haladékat kap. Milyen gyorsan lejárnak azok a váltók, bilencven nap alatt, milyen keserves a prolongálás, milyen rettenetes a megaláztatás. Arra az órára gondolt; amikor zserosároknak egy felhajtója, szemtelen, piszkos fanyarkó — vele együtt mulatozott egy külvárosi csapszékben s mindig tiább kibúvót keresett s egyre makacsabbul követelte az előleget, hogy a pénzkölcsönzőt, aki külföldön él, felkereshesse, míg végül is ez a felhajtó részeg állapotban ezt mondta neki, Sternau bárónak: „Biatalembert, ha bennünket becsap, akkor mi kitorjuk a magánvokát!” Mialatt Sternau elbeszélte az apró, vidám történeteket Rechának, látta, amint az a kálya, az a felhajtó, véres orral fekszik az asztal alatt... Dehát egyáltalán okos dolog volt az, hogy ezt a Kohn úgató tempóban pumpolja? Nem jobban teszi-e, ha vár addig, amíg a ragyogó, váratlan remény, amely csak most merült fel előtte, szilárd alakot ölt? Mert nagyon tetszett neki Recha, a mandulaszemű zsidó lány, akinek fekete haja oly különös ellentétje volt az ő szőke fürtjeinek. Sternau szépnek találta a lányt, már első pillanatra

megszerette csendes, jóleső modoráért. Sternaut nem kerítette hatámba a szenvedély, mint Izidort Holm Dóra iránt, — az a szenvedély, amely mindent felejt, mindent legyőz; báró Sternau nem erre termett és helyzete tulságosan komoly volt. Egy kis könnyelműséget, egy kis számítást is kevert érzelmeibe, erőt vett rajta a kétségbeesett vágy, hogy egyszer végre megszabaduljon a pénzzavarból; hogy abban a tudatban lélezhessék fel, hogy nem tartozik senkinek semmivel; ne kelljen többé félve végigmenni az utcán, tarka, ezüstsujtásos attilájában, örökös aggodás közt azért, hogy esetleg találkozik egy hitelezőjével; ne kelljen felriadni, ha váratlanul megszólal a csengő, ne kelljen az új inast mindig betanítani, hogy „a báró ur nincs itthon”; ne kelljen szivarral és borralalokkal megvásárolni a levélhordók hallgatását, akik részvételtjes tekintettel adták át neki napról-napra a cégek ajánlott leveleit. Öreg szülei már nem tudtak érdekében semmit sem tenni, a bírtok agyon volt terhelve. És mégis — vajjon elfogadná-e lányokul a zsidó lányt, vajjon ringatná-e térdükön a zsidó lány gyermekét? Sternau elűzte magától az aggodó kételyt. Csak az ezred miatt volt gondja; ha Rechát elveszi, ezt abban a reményben fogja tenni, hogy továbbra is megmaradhat a házi huszárezrednél. Elődei százötven év óta hasonló attilát viseltek és az attilában estek el hercegekért a zöld mezőn. Ha az ezred elutasítja Rechát, akkor mindennek vége. Még ha a „határcsapat”-hoz helyeztetni is magát, — ami ellen pedig minden berzenkedett benne, — akkor e csapat tisztjei sem akarnak majd tudni róla, már csak azért is, hogy az ő kari öntudatuk ne lássék gyöngébbnek annál, amit a feudális udvari huszárok tanusítottak. És teljesen bucsút mondani, mint civil leélni az életet — ezt a gondolatot végleg elutasította magától! Akkor már százezerszer inkább Kawerunt választja, mint az a Hans Joachim von Treffach és ott az első megfelelő alkalommal véget vet mindennek!

Egész sorsa a házi huszárezred tisztikarának hangulatától függött.

Pillanatig sem gondolt arra, hogy Recha kosarat adhat neki. Észrevette a boldog pillantást, amellyel ártatlan lelkű lány feltekint arra a férfira, akiért szíve ver; ismerte az egyenruha gyakran kipróbált hatását is. És nem tévedett, Recha, amikor ezen az estén álmatlanul hánykolódott ágyán, tudta: bármit hoz is számára az élet, ő már soha el nem felejtí ezt a férfit, sohasem szeret mást, mint ezt. Okos lány volt és nem titkolta maga előtt, mily nehezen lehet Kohn Rechából — Sternau bárónó. És forró könnyek közt viaskodott önmagával és szerelmével, felkiáltott apjának az Istenéhez...

*
Elmult nyolc nap. Még egyszer sikerült Sternauknak — varakozása ellenére — „házi szidáját” akától a kölcsönöket kapta, újabb halasztásra rábírní: a Kohn Recha névcsodát művelt. A kaszinószámlát kifizette; az ezredes némán vette tudomásul a jelentést.

MOZI

Az Atlantic és Apollo mozi gókban ma, pénteken látva utoljára a nagy sikert arató Világcsaló c. kitünő Atlanti slágerfilm, amelyben Bánk Vilma és a legjobb német együttes nyujtanak roppant évezetes estét. — Holnap szombaton újra a Hercegnő a bohóc c. nagyszabású film megy, a tegnapi érkezett Garmont távirat alapján az elége felvonás pófása meg fog történni, úgy, hogy mi akadály sem lesz annak, hogy ezt a kiváló filmremeket minden megnézhesse.

— Ellen Richter, az „Utazás a föld körül” 13 nap alatt” hőnője játsza a főszerepet a Dorian-Filmszínházban ma, pénteken 5, 7 és 9 órakor színpadon a „Excentrikus hercegnő” című 7 hosszú felvonásos kalandos vígjátékban. Kairói koppenhágai felvételek teszik élvezetessé a pompás film. Jön: a „Fekete angyal” Bánk Vilma első amerikai film partnere Ronald Colman.

Heuman szinkör

Péntek: Hogyan szeressenek a leányok.

Szombat: 50 évig Don Juan. A szezon legnagyobb premierje! Vasárnap: 50 évig Don Juan. Hétfő: 50 évig Don Juan. Kedd: 50 évig Don Juan.

= Hogyan szeressenek a leányok csak ma este kerül színre utoljára. A bájos Claire Winderer alakítja a főszerepet. Az anya visszaemlékezése az ifjúságra, a szerelemre, megtanítja arra, hogyan kell a leányoknak szeretni. — Misogya és Barna Anci ma délután 5, 7 és 9 órakor nagy kabaré rendeznek. Tánc-énekszámaikkészünkbe fogja juttatni azt a szép időket, mikor még Misogyaék voltak a táncos-komikusok Nagyváradon. Nagyszerű duettjük eseményszámba fog menni. Rendes helyek: árak!

Üdülés

hizókura

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna penstóban

Fehérlagosítást nyujt a Hegedüs Hírlapiroda

Dr Popovici Miklós temetése

A részvét hatalmas megérkezése kísérte utolsó útjára dr Popovici Miklóst, Nagyvárad három ízben volt tisztelettel, s az impérium kezelt őta Biharmegye orvosfőnökét. A váradai román társaság és a magyar-román orvosi kar impozáns tömegben ment meg Popovici Miklós temetésén. Az elhunyt feleségét beszédet mondottak: Dr. Orváth Endre főesperes, Major László tiszti főorvos, dr. Jacob Lázár jogakadémiai dékán, dr. Konrád Béla, az orvosszövetség elnöke és Popovici Vazul főesperes. Az ilyen alkalmakkor szokásos egyházi szónoklatok közül magasan emelkedett ki a pszichológiai meglátásával az orvosbeszéd, amelyet Popovici Vazul tartott ezúttal, amely mint egy eleven emlékeztető hangozott el Popovici Miklós tragikumára felelt.

Nitsche filozófiai megállapításával kezdte. — Sokan hainak meg — ugymond — igen későn és kevesen igen korán. Ezek közül való volt Popovici Miklós. Nem volt felvértezve sem lelki, sem idegrendszerileg olyan civilizálatlan harcra, amely ma közéletünkben folyik. Sokan azt mondták, dr Popovici Miklós rossz ember volt. Nem igaz! Popovici Miklós igazságos ember volt. Viszont való igazság az, hogy az igazság a korrupt társadalomban bűn. Popovici Miklós szembehelyezkedett az idők szeilemével és ebben a formidabilis konfliktusban el kellett buknia. Popovici Miklós kivette a vásárra a becsületet lelkét, érzékeny lelkiismeretét és becsületét... Hazajött vérző lélekkel, kettértört szívvel, de tiszta lelkiismerettel. Egy éven át járt itt köztünk, mint egy hajdan erős ember fantómja, de sohasem panaszkodott. Ha tágabb lelkiismerettel ruházta volna fel a végzet, nem lett volna kötelességteljesítésének áldozata. Ha megfudrott volna alkudni, ma is élne és itt iarna köztünk. Így csak tiszta emléke marad itt, amely még az idők távolában is ott fog lebegni megalkuvással szaturált közéletünk felett.

Bukaresti vezérfelügyelő érkezett a váradai postarablás felderítésére

Mit mond a postafelügyelő

A rendőri nyomozás eddigi eredménye is azt bizonyítja, hogy a bűnös elsősorban az a rendszer, amely a postai tisztviselők ellenőrzéséről, illetve a pénzküldemények gyors továbbításáról nem gondoskodik kellőképpen. Erre való tekintettel nem tartottuk fölöslegesnek kérdést intézni Chisiu postafelügyelőhöz, aki a következőket közölte velünk:

— Ma érkezett meg Bukarestből Antonescu Lázár ve-

Kines botrány egy római templomban a dekoltált toaletti miatt

Egy angol ladyról letépték a ruháját és a rendőrökkel dobálták ki

— Az Estilap eredeti távirata —

A római szentszék tudvalevőleg nemrégiben rendeletet adott ki, mely eltiltja a dekoltált hölgyeknek a templomok látogatását. E rendelet körül a római Szent Szilveszter templomban, — mint tudósítónk táviratozza, — olyan botrány tört ki tegnap, amely az egész világ katolikus közvéleményét izgalomban tartja.

Egy nagyon előkei angol hölgy, lady Danhoven áll a botrány középpontjában.

Ezt a ladyt a templomban megtámadták, letépték róla a ruháját és rendőrökkel vezetteték ki, mert toaletti nem felelt meg az előírásnak.

Az esetről a lady a következőket mondotta el az újságíróknak:

— Az életrendemhez tartozik — beszélt a lady, — hogy minden áldott nap elmegyek a templomba s ott csendesen imádkoztam. Így tettem tegnapelőtt is...

A Szent Szilveszter templomot angolok építették s ide jökeppen angolok járnak. Lady Danhoven az oltár előtt térdelt le, fejét melyen lehajtott s úgy imádkozott. Egyszerre csak hozzálépett egy fiatalember, aki fasiszta jelvényt viselt s így szólt hozzám:

— Megengedi asszonyom?

Az angol nő azt hitte, hogy a fiatalember ismeretséget akar vele kötni és ezért nem hederített rá, hanem tovább imádkozott. A fasiszta ennek ellenére továbbra is ott maradt a térdepelő hölgy mellett s megismételte a kérését:

— Megengedi asszonyom.

Lady Danhoven felemelte a fejét a fiatalemberre nézett s csendes hangon így szólt:

— Hát önnek még a templom sem elég szent hely? Nem szégyeli magát, hogy Isten házában vadászik nőkre?

A fiatalember, — akiről később megállapították, hogy könyvelő egy bankban s Onataninak hívják — izgatottan válaszolt:

— Nem arról van itt szó, asszonyom, Ön nagyon jól tudja, hogy én nem nőkre vadászom, különben is ön nincs abban a korban, hogy a vadászok üzőbe vegyék...

Az angol hölgy hajatövéig elpi-

rult erre az inzultusra, s alig birt hebegni néhány szót:

— De hát miről van tulajdonképpen szó?

A fiatalember torkaszadtából kezdett el kiabálni:

— Arról van szó, hogy ön meggyalázza Isten házát,

amikor meztelen karokkal és meztelen keblekkel idemerészkedik az oltár elé... Felszólitom, hogy azonnal hagyja el a templomot.

Borzalmas bányakatasztrófa Pilisszentivánon

Három bányász szerencsétlenül járt a robbantásnál

— Az Estilap eredeti távirata —

Sulyos bányász szerencsétlenség történt tegnap a pilisszentiváni bánya solymári aknájában.

27-én este dinamitpatronos robbantásra készültek, körülbelül 160 méternyire a föld alatt. Este kilenc óra után öt perccel kürtjellel figyelmeztették a bányában tartózkodó vájárókat, de az egész lakosságot is, hogy kezdődik a bányarobbanás. Amikor már három zsinórt meggyújtottak, Ambrózy János lövőmester észrevette a negyedik zsinór végét, hogy

az egyik patron lazán van elhelyezve a lyukban és így a robbantásnak nem lesz elég feszítő ereje.

Odaszólt Gál Károly vájárnak: — Szaladj csak oda és igazítsd meg azt a negyedik patron!

— De hiszen már a másik három zsinór ég! — mondotta Gál.

— Nem baj, csak siess oda, addig úgy sem robban! Gyorsan igazítsd meg!

Gál oda is szaladt hogy megigazítsa a negyedik patron, azonban a

másik három égő gyújtó zsinór már elérte a dinamitpatron. Borzalmas robbanás következett, amely három embert földre terített.

A robbantott bányarész beomlott s a beomlott akna szájában ott találták önkivületi állapotban, vérükben heverve a földön.

Egymásután ásták ki a szerencsétlenül jártakat a törmelék alól. Ambrózy János rendkívül sulyos állapotban volt, a combján olyan seb látszott, amely valószínűvé tette, hogy a lábát amputálni kell. Ugyanilyen sulyos külsérelmi nyomok látszottak Gál Károlyn, akinek

Az angol nő erélyesen tiltakozott:

— En azt hiszem, hogy Isten s lelkeket nézi — nem pedig a toaletteket.

Többen, különösen a nők, a lady pártjára állottak. Eles szavak röpködtek a levegőben, majd ütlegek követték a szavakat.

Nagy dulakodás támadt, a nők egymás haját cibálták, visítottak, a férfiak közül többen már kést rántottak.

A plebános rendőrökért telefont, de mire megérkeztek,

Lady Danhoveit össze-visszaverték. A ruháját letépték róla s így bizony félig meztelenül állott ott az oltár előtt.

— Rettenetes, rettenetes — zokogta a lady, miközben a rendőrök kitámogatták a templomból.

a hasát szakította fel a robbantás alkalmával valamelyik patrónrész.

Mindkettőjüket autóra tették és még az éjszaka folyamán behozták Budapestre az Uj Szent János kórházba. Olerich János, akin nem voltak ennyire sulyos sérülések, az ottani bányakórházban vették ápolás alá. Alig két órával a szerencsétlenség után az Uj Szent János kórházban Ambrózy János ki-szenvedett. Az operációhoz már hozzá sem foghattak, az amputáció már nem segített volna rajta. Gál Károly még most is eszméletlen állapotban van s életbenmaradásához orvosai nem sok reményt fűznek. A harmadik sebesült állapotban — értesítéseink szerint szintén nagyon sulyos, de felgyógyulásához remény van.

A lej 2.35

A lei mai 235-ös zürichi kurzusa külföldi relációban nem okozott változást. Az itteni devizapiacon a tegnapi szilárd hangulat alábbhagyott. A valuták értékelése elanyhult.

A mai zürichi nyitás BUKARESTI 235

BERLIN . . . 12305 PARIS 123250
NEW-YORK 51680 PRAGA 1530
LONDON . . . 2513— B.PEST . 72.35
BECS . . . 7315— MILANO 167750

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	320 pénz	315 áru
Dollár	223—	224—
Cseh korona	660	665
Svájci frank	4330	4350
Oszták shilling	3150	3170
Francia frank	530	550
Angol font	1085	1090
Olasz lira	730	740

Bukaresti zárlat

BUDAPEST	—	—	—	3170
BÉCS	—	—	—	31.60
PÁRIS	—	—	—	5.45
LONDON	—	—	—	1086
ZÜRICH	—	—	—	4340
MILANO	—	—	—	7.35
NEW-YORK	—	—	—	224—
PRAGA	—	—	—	662

ASZÓDI

8-féle
zamatú
pörkölt
kávéja izre
utánozha-
talan

Kapható a
Sas-palotában Aszódinál

Ha otthonát széppé akarja
tenni,
Hozzávalót BACK-hoz meg-
venni.
2320 3

Siessen

az olcsó könyvekből
venni,

még egy pár napig tart az olcsó
könyvvásár a

Hegedüs Hirlapirodában

Huysmans: A külön	20.—	Lei
Horváth: Tüziadás	12.—	"
Laczkó: William Black- birtó	20.—	"
Gonperus: Komédiások	40.—	"
Szenes: Aladár	55.—	"
Sinclair: Szén öfelsége I-II	55.—	"
Schumacher: Lady Ha- milton	55.—	"
Wassermann: Fuchs Renáta I-II	80.—	"
Lansberger: A sátán halála	75.—	"
Laczkó: Noémi fia	55.—	"
Kárpáti: Megölt szerelem	55.—	"
Karinthy: Faramidó	55.—	"
Maupassant: A szép fiú	55.—	"
Kaczér: Krafrit	40.—	"
Nansen: Julia naplója	25.—	"
Leblanc: A srápnél	40.—	"
Meyrink: A zoidarcu kísértet	40.—	"
Krudy: Bukfenc	20.—	"
Ujvári: A bosszúálló Isten	40.—	"
Schumacher: Eugénia császárné	40.—	"
Schumacher: Lord Nel- son utolsó szerelme	55.—	"
Karinthy: Hogy kell bánni a férfakkal	16.—	"
Karinthy: Kacsalábon forgó kastély	16.—	"
Karinthy: Kolombuc tojása	16.—	"
Laczkó: Baruti	16.—	"
Gosztonyi: Tréfás könyv	16.—	"
Szóllósi: Az orr	16.—	"

Vidéki megrendelőknek utánvét
mellett azonnal elküldjük.

Hegedüs Hirlapiroda
Oradea

Üzleti könyvet

minden rovat és be-
osztású a legjobban

Sonnenfeld-nél
vásárolhat.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei,
vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.
Allást keresőknek 50% engedmény.

Cserépkályhák

2878 a legmodernebb kivitelben, újonnan megnyílt

cserépkályha és agyagipartelepemről

Ipartelep: Aurel Vlaicu (Vámház)-u. 21.
prompt szállítók
ADLER JAKAB építési vállalkozó
Iroda: Ion Creanga (Balassa-tér) 5.
Kályha átrakást és javítást szakszerűen, jutányosan és gyorsan eszközölök

LEVELEZÉS

DRAGA kicsikém! Nagyon kö-
szönöm mindkét közlését, mondha-
tom kétségbeesve vártam reájuk,
ha beleéli magát helyzetembe, át-
érezhette nyugtalanságomat és ez
okozta, hogy küldtem, bár délután
adtam fel, hogy személyesen kéz-
besítsék. Ezer bocsánat, ha kelle-
metlen volt. Igaz, hogy négy hétig
marad? Irjon azonnal, mert alig
tudom megvárni sorait. Millió csók
Vo-tól. 46

FIGYELEM Hölgyeim! Divatos
gépruha himzés, gépszurozás ol-
csón és gyorsan készül. Vlahuta
(Szent János) utca 29. 884

VIOLA. A szokott helyen és
időben várlak. D. S. 47

P. R. A csomagot megkaptam,
köszönöm. Levél a kívánt hely-
re eljuttattam. Béla. 48

ABBAZIABA utazom, megbízó-
sokat elvállalok. Cimet Hegedüs
Hirlapirodába kérek. 20

HALLó Amerika! Semmi levél,
sem értesítés, hétfőn indul Onam,
dunyhat elkészíteni. Jól vagyunk.
Részletes tudósítást mindenről.
Szerdán érkezik illető, küldök ve-
le egyet és mást. Pál. 59

LAKÁS

KÖZPONTBAN 3 szobás hall,
fürdőszobás modern lakásomat rá-
fizetéssel elcserélném 5 szobás
csakis központban levő modern
lakással. Cimet Hegedüs Hirlap-
irodába kérek. 745

AUGUSZTUS 1-re keresek köz-
pontban butorozott szobát konyha
használattal, fiatal házaspár. Ma-
gas házbéért. Cimet a Hegedüs
hirlapirodába kér. 12

TÖBB butorozott szoba egy vagy
két személv részére azonnal ki-
adó. Bővebbet: „Metropol” szálló-
da portásánál. 52

SZOBA, konyha lelépés nélkül
kiadó. Butorozott szoba fürdő és
konyhával, havi 2500 lei kiadó,
több butorozott szobák. Weisz Gi-
zi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. 54

EGY szobás, konyhás utcai la-
kás mellékkeliségekkel kiadó. —
Tudor Vladimirescu (Magyar) utca
5. Schwartz. 56

1-2 szobát butor nélkül kere-
sek. Bőráruipar R. T., Ferdinánd
király (Rákóczi) ut 5. 57

KÜLÖNFÉLÉK

MOSAST, vasalást vállalok,
házhoz is megyek. Szűcsné, Eroul
Necunoscute (Temető) utca 9. 42

Oktatás

INSTRUKTORNAK ajánlkozik
perfect román kereskedelmista.
Cimet a Hegedüs Hirlapirodába
kér. 45

ALKALMAZÁS

INTELLIGENS leány elmenne
olyan urhához, hol a iözést jól
elsajátíthatná, vidékre is. Cim a
Hegedüs Hirlapirodában. 968

SZABASZNÓT, sok évi gyakor-
lattal, megbízható önálló francia
és angol munkában egyaránt jár-
tást keresek, központban levő női
divatszalonhoz. Cim Hegedüs
Hirlapirodában. 990

ELARUSITÓ felvétetik az
Apolló drogeriában. 31

MEGBIZHATÓ fiatalember bár-
milyen állást elfoglal, esetleg kö-
csisnak elmenne. Ciorogariu püs-
pök (Uri) utca 15. I. em. 40

DEUTSCHES Fräulein mit gu-
ten Zeugnissen gesucht zu 3 jahri-
gen Buben. Kramer, Nicolae Jor-
ga (Zöldfa) utca 17. 53

BORBÉLY segéd, jó munkás
azonnalra felvétetik. Gyurtsik fod-
rász, Ferdinánd király (Rákóczi)
ut 24. 55

JÓL főző mindenest elsejére ke-
resek. Erzsébet kalapüzlet, Sas-
passage. 49

GYERMEKSZERETŐ mindenest
keresek azonnalra. Jelentkezés
délután 2 órától 8 óráig. Oituz
(Lahner György) utca 1. 1

MEGBIZHATÓ szobalány és fő-
zőnő elsejére ajánlkozik. Berthelot
tábornok (Sal Ferenc) utca 13. 58

Ellátás

KITÜNŐ כשר. Grun-
feld, Saguna (Kapucinus) utca 6.
— Ugyanott egy liter asztali bor
20 lei. 1

ADÁS-VÉTEL

BUS Fekete László Baba című
könyvét megvételre keresem. —
Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 965

EGY teljes üzlethelyezés ol-
csón eladó, rőfős, rövidáru üzlet
vagy bodega részére alkalmas. —
Cuza Voda (Szacsavay) utca 17.
Hartstein Jenő butorüzlet. 50

HASZNALT, jókarban levő asz-
talos gyalupadokat megvételre ke-
resünk. Prometheus, Saguna (Ka-
pucinus) utca 2. 51

ELADÓ olcsón gyönyörű mi-
ju gobelin. Cim Hegedüs Hir-
irodában.

Pénzkölcsön

PÉNZKÖLCSÖNT keresek
ezer leit I. helvi betáblázásra,
dern bérháza. Apolló tőzsde,
dinánd király (Rákóczi) ut 22.

DKW motorbicikli lerakata

Részletre is kapható

Velocitas garage

Telefon 1003.

Sir. Ciorogaru (Uri-utca) 14

Bérautó fuvarozás

éjjel is

Uj gépekkel

Szép és jó hencsertakaró

Olcsón csak BACK-nál

2320 4

kaphat

Üzletáthelyezés

Alkalmi butor és szőnyeg üzlet
Castelui 1. (volt Várkapu-utcából)
Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17.
Beck és Benjámint volt helyiségé-
ben, hol mindennemű butorokat
és szőnyegeket a legjutányosab-
ban szerezheti be, ugyanott ve-
szek mindenféle használt butoro-
kat, bizományi árukat is elfoga-
dok, meghívásra házhoz megyek.

Hartstein Jenő

butor és szőnyegáruház

Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17.

PAPIR- HULLADEKOT

minden mennyiségben a leg-
magasabb napiáron vásárol

Sonnenfeld dobozgyár

Strada Pacei (Béke-utca) 7. sz.
Telefon 2-38.

Mindennemű lakatos- munkát, napellenzőt, tűzhelyet, Schöberl- ágyat stb. készít és jutá- nyosan javít

2168

Gáspár László

Moşoiu tábornok utca 1. sz.

Valencia

és

Valentine

kottában és gramofon lemeze-
n

a legnagyobb siker-
rel

Kaphatók

a Hegedüs Hirlapirodában

Oradea

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.